

BUDGETFÖRSLAG FÖR LIDINGÖ 2021

Samt plan 2022 – 2023

**Lyssnande ledarskap för hälsans ö
med småstadskänsla**

INNEHÅLL

1. Inledning – politisk inriktning för Lidingö.....	3
2. Stadens vision och ny styrmodell.....	3
3. Riktlinjer för ekonomisk hushållning.....	6
4. Budgetförutsättningar.....	6
5. Jämförelsekommuner	7
6. Stadens ekonomi	8
7. Kommunstyrelsen och miljö- och stadsbyggnadsnämnden	11
8. Utbildningsnämnden.....	15
9. Omsorgs- och socialnämnden	19
10. Teknik- och fastighetsnämnden	25
11. Kultur- och fritidsnämnden	28

Sammanfattning:

I Centerpartiets förslag till budget för 2021 satsar vi stort på skola och äldreomsorg. Vidare vill vi höja ambitionerna i både miljöarbetet, det drogförebyggande arbetet och för idrottens framtida förutsättningar på ön.

Skola och omsorg fick inför 2020 en fryst peng emot vår vilja. Förskolor fick ta in fler barn för att få ekonomin att gå ihop. För att kompensera för den frysta peng behövs stora satsningar 2021. Därför ligger ordentliga uppräknings i skola och omsorg i vårt förslag. Vi vill också ge alla barn samma förutsättningar i början av livet. Därför lägger vi mer pengar än majoriteten på socioekonomisk peng. Vi sätter också fokus på kompetensutveckling inom hemtjänsten för fler utbildade undersköterskor i omsorgen.

Miljön är viktig för oss, vi lägger förslag om utökade naturreservat och satsar på klimatåtgärder med exempelvis hållbart byggande och skärpta upphandlingskrav.

Uteblivna satsningar på idrotten de senaste decennierna har byggt upp en anläggningsskuld. För att komma till rätta med det satsar vi på utbyggnad av Högsätra idrottscampus samt en lokalförsörjnings- och investeringsplan där man tillsammans med föreningar tittar på vilka behov som finns tio år framåt. Ett helhetsperspektiv är bättre än att lasta över ansvar för hallar på föreningarna.

Drogerna måste bort från ön. Mycket bra arbete görs redan, men vi ser att mer måste göras. Därför satsar vi extra på drogförebyggande arbete, exempelvis genom att anställa fler socialsekreterare samt genom att utveckla fritidsgårdarna för unga.

Patrik Buddgård, gruppleadare

1. INLEDNING – POLITISK INRIKTNING FÖR LIDINGÖ

Centerpartiet vill ha ett tryggt och grönt Lidingö som utvecklas i samklang med sin småstadskänsla. Lidingö ska vara hälsans ö. För att nå dit krävs en stad som lyssnar på Lidingöborna, stärker verksamheterna, stödjer civilsamhället och hushållar med Lidingöbornas skattemedel.

Lidingö är en del av en växande storstadsregion med en unik karaktär som ö i Stockholms inlopp och med en tydlig småstadskaraktär. Vi vill bygga vidare på Lidingös attraktiva roll som småstaden i den stora staden. Lidingöborna ska känna att de bor i en stad som prioriterar hållbarhet och som har framtiden för sig i en omvärld som ständigt förändras.

Småstadskänsla handlar om allt från arkitektur och stadsplanering till att du ska kunna handla hos din lokala butik och känna dig trygg med en välfungerande skola och omsorg. Det handlar också om ett levande civilsamhälle där föreningslivet spelar en avgörande roll för hälsa och gemenskap.

Vår politiska inriktning utgår från fyra delar:

- Trygghet i stadens verksamhet med hållbara förbättringar: En viktig del av tryggheten är en välfungerande skola och omsorg för dig som Lidingöbo. Det räcker inte att bibehålla nuvarande kvalitetsnivå. Verksamheterna behöver ständigt utvecklas för att fylla medborgarnas behov.
- Stärkta förutsättningar för idrotten som ett led i att vara hälsans ö: Det är av största vikt att värdesätta och uppmuntra det ideella arbetet som genomförs av idrottsföreningarna på ön. Det bidrar till både psykisk och fysisk hälsa hos öns barn, unga och vuxna. Föreningslivet skapar viktiga sociala mötesplatser där ungdomar från olika delar av ön kan mötas.
- Grön småstadskänsla i stadsutveckling: Vi ska utveckla öns stadsdelar för att ge mervärde för de boende, exempelvis genom att bygga bort otrygga platser och stärka närservicens förutsättningar att överleva och utvecklas. Staden ska arbeta för hållbart byggande och att de offentliga miljöerna är trygga och trivsamma.
- Effektiv och lyssnande stad som förstår Lidingöbornas behov: För att kunna stärka stadens verksamheter krävs att stadens administrativa del effektiviseras för att kunna omfördela resurser till verksamheterna. Genom att lyssna in medborgarnas krav och förväntningar kan beslut fattas som kommer Lidingöborna till del.

2. STADENS VISION OCH NY STYRMODELL

Centerpartiets modell bygger på decentraliserad styrning som ger egenmakt åt dem som har ansvar för det dagliga arbetet i verksamheterna. Med en decentraliserad modell, snarare än top-down, ökar engagemang och ansvarstagande hos medarbetarna och staden får ut mer av den kompetens som finns ute i verksamheterna.

Centerpartiets förslag till styrmodell bygger på fem principer:

Princip 1: Verksamheterna med sina ledningsgrupper sätter egna **mätbara mål** utifrån nulägesanalys och identifierar **verkningsfulla åtgärder** som bidrar till

att målen nås. Mätbara mål beskriver egenskaper hos det vi mäter på och vilken nivå den ligger på.

Princip 2: Nämnderna ställer **förväntningar** på verksamheterna utifrån politisk inriktning och väljer **egna indikatorer** för att följa utvecklingen i verksamheterna.

Princip 3: Förvaltningen bygger **mätprocesser** åt verksamheterna och nämnderna samt rapporterar framsteg enligt åtgärdsplaner och **resultat** från mätningar till verksamheter och nämnder. Verksamheternas ledningsgrupper gör bedömning om mål kommer att nås med nuvarande åtgärdsplan eller om ytterligare åtgärder behöver sättas in.

Princip 4: Skälen till att vi mäter är att **förstå, utvärdera, förutsäga** och **förbättra** resultatet. Beslut baseras på analys av data och information från mätningar.

Princip 5: Styrningen av den politiska inriktningen säkras genom att nämnderna **godkänner** verksamheternas mätbara mål, **granskar** verksamheternas åtgärdsplaner och **utvärderar** mätresultat.

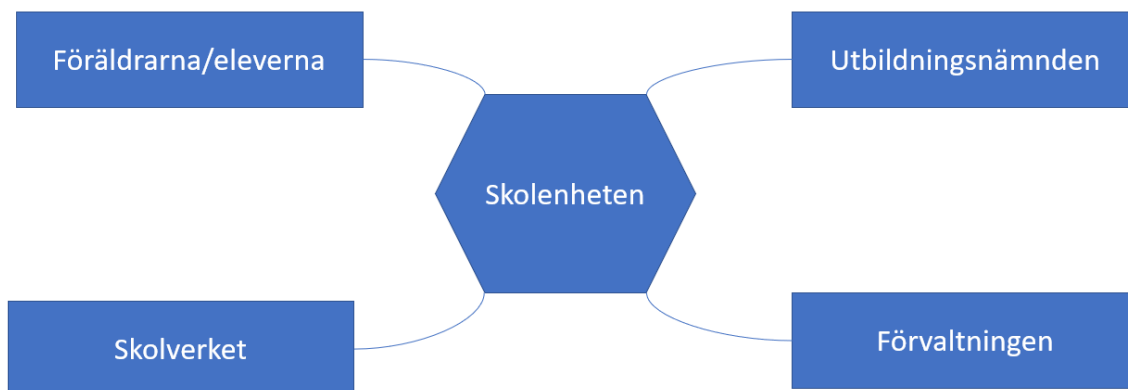
Figur 1 förevisar Centerpartiets förslag till styrmodell

En **politiskt beslutad vision** visar inriktningen på lång sikt för hela staden. Förväntningarna som nämnderna ställer ska bidra till den långsiktiga visionen för Lidingö.

När verksamheterna sätter sina egna mål och skapar sina åtgärdsplaner sker det utifrån en analys av dagens verksamhet samt intressenters krav och förväntningar på verksamheten. Med vår modell blir det tydligare vem som äger målen och därmed är ytterst ansvarig för de åtgärder som leder till att målen nås.

Intressentmodellen – Skolans intressentkarta

Vilka krav/förväntningar har våra viktigaste intressenter på oss?
Vilka krav/förväntningar har vi på förvaltningen?*

* En intressent är någon som har intresse av en organisations förmåga och prestation

Figur 2 Exempel på hur en intressentmodell för skolans verksamheter kan se ut

Långsiktig vision för Lidingö – hälsans ö

Lidingö ska vara hälsans ö med småstadskänsla och levande stadsdelscentrum. Lidingö ska vara hållbart ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Vi arbetar med FN:s Agenda 2030 och är en jämställd kommun.

Vi ska vara en ö med tillgång till rekreation i grönområden och med stora möjligheter till en aktiv fritid på idrottsytor över hela ön. Lidingö ska vara en stad där vi lyssnar på varandra för att förstå behoven. Föreningsliv, näringsliv och civilsamhälle inbjuds att delta i utvecklingen av hela ön.

I skolan ska eleverna må bra och ha möjlighet att nå sin fulla potential. Inom omsorgen ska brukarna känna sig väl omhändertagna samt ha tillgång till en social miljö och till hälsofrämjande aktiviteter.

Nämndernas förväntningar och indikatorer

Nämndernas förväntningar och indikatorer redovisas under respektive nämnd.

Uppföljning åt kommunfullmäktige

Inom varje nämnd rapporterar verksamheterna sina målrapporter till nämnden, ett fiktivt exempel finns nedan. Utifrån verksamheternas målrapporter sammanfattar nämnden en årsrapport till kommunfullmäktiges årsredovisning. Rapporten innehåller även en analys av mätresultatet.

Exempel sammanfattning målrapport

Verksamhet: Skola X
Mållägare: Rektor X

Planenligt

Varning

Mål kan ej nås

Mål förmågor *	Bedömning	Prestationsmål	Bedömning
Öka kompetensen hos lärarna		Andel trygga elever	
Attrahera och behålla lärare		Andel godkända betyg	
		Öka meritvärdet	
		Utfall mot kostnadsbudget < 5%	

*Mål som avser förändring och förbättring

Figur 3 Exempel på sammanfattning av målrapport från verksamheterna för granskning i nämnderna

3. RIKTLINJER FÖR EKONOMISK HUSHÅLLNING

Centerpartiet ställer sig bakom stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning med justering av hur låg kommunalskatt definieras. Centerpartiet menar att den ska definieras enligt följande:

- Lidingöbornas kommunala skatteböroda (exklusive landstingskatt) ska vara bland de tio lägsta i landet.

4. BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Vi har under flera år haft en mycket god utveckling av skatteunderlaget i Sverige tack vare högkonjunktur. Redan före Covid-19 väntades en avmattning av konjunkturen och därmed att ökningen av skatteunderlaget skulle minska. Med Covid-19 har skatteunderlaget minskat rejält, hittills har det för kommunerna kompenseras med utökade statsbidrag. Statsbidragens varaktighet är dock osäkra och därför är det viktigt att ha marginaler i plan för 2022 och klara överskottsmål 2023 då statsbidrag minskar i omfattning.

Detta samtidigt som vi ser demografiska utmaningar där befolkningen ökar mest bland de yngsta och äldsta samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte ökar lika snabbt. Detta kommer att innebära ökade kostnader för barn- och äldreomsorg för kommunerna som inte motsvaras av samma ökning av intäkter från skatteunderlaget. Att befolkning i arbetsför ålder inte ökar i samma takt som tidigare kommer även innebära utmaningar i personalförsörjning till stadens

verksamheter, därför blir det än viktigare att vara en attraktiv arbetsgivare och också erbjuda anställda möjlighet till vidareutbildning inom staden.

Staden står även inför stora behov av investeringar i exempelvis ny bro och simhall. Eftersom investeringar i idrottsytor under lång tid varit eftersatta i kommunen vill Centerpartiet även att staden tar ett större ansvar för investeringar i idrottshallar framåt.

Centerpartiet välkomnar att majoriteten i år ser behoven av satsning på skola och omsorg med uppräknings över SKR:s prisindex. Vi anser att den frysta pengarna 2020 har skadat verksamheterna och inneburit att hållbara kvalitetsförbättringar som kunde gjorts 2020 nu försenats med ett år och i vissa fall gått bakåt där exempelvis en del förskolor tvingats ta in fler barn i barngrupperna. Centerpartiet anser att satsningar i huvudsak ska gå till skola, äldreomsorg samt idrott och att stadens centrala förvaltningar ska ha tuffare krav gällande effektiviseringar. Vi vill att det ekonomiska utrymme som skapas genom effektiviseringar centralt ska användas till förstärkningar i skola och omsorg och föreslår därför uppräkning på 1,7 procent istället för 2 procent till en del centrala kontor. På liknande sätt som utbildningsnämnden prioriterat inom central förvaltning för att kunna höja pengarna till skolan mer vill vi se inom omsorgs- och socialförvaltningen för att kunna stärka uppräknings till gruppboende inom LSS.

5. JÄMFÖRELSEKOMMUNER

Majoriteten tar stadens resurser i anspråk när de lägger stor energi på att jämföra nettokostnadsavvikelse med fem kommuner (Danderyd, Sollentuna, Solna, Täby, Österåker). Vi anser att val av kommuner är gjorda på fel urvalskriterier (borgerliga med låg skatt) samt att nettokostnadsavvikelse bara är en av flera egenskaper vid jämförelser mellan kommuner. För att få en mer heltäckande bild krävs att fler jämförande parameter mäts.

Det är bra att jämföra med andra kommuner för att lära från deras effektiviseringar, men än viktigare hur kvaliteten kan höjas på ett hållbart sätt. Vi skulle därför vilja se ett helt annat arbetssätt där staden väljer olika jämförelsekommuner beroende på vilken fråga som ska undersökas. Exempelvis skulle vi vilja se djupare analys på styrning av hemtjänsten där de schablontider som nu införts har mött stor kritik från både personal och privata hemtjänstföretag. Att arbeta efter dessa nya schablontider driver stress, leder till sämre kvalitet och att ett redan pressat minutschema blir än svårare att hantera. Centerpartiet skulle vilja att staden jämför system för ersättning till hemtjänstföretag med de kommuner som har lyckats bäst med kvaliteten i hemtjänsten. Inte med de jämförelsekommuner som är valda utifrån att de har lägsta kommunala skatt. Hos en av jämförelsekommunerna tycks låg skatt gått före krav på utbildad personal. Den kommunen har lägre krav på utbildningsnivå än andra kommuner, de nöjer sig med vårdbiträdesutbildning jämfört med andra kommuner som i alla fall har krav på viss andel utbildade undersköterskor.

Vi tror också jämförelserna blir mer relevant om val av egenskaper och jämförelsekommuner görs av de som arbetar med/i verksamheten. De har bättre kunskap om vilka kommuner och egenskaper som är relevanta att jämföra än att

val görs ur ett top-down ekonomiskt perspektiv där samma kommuner jämförs om och om igen.

Den ursprungliga tanken med att jämföra olika organisationer med varandra var att jämföra med den organisation som var "bäst i klassen" inom ett visst område. Nyligen utsågs till exempel Skara vara "bäst i klassen" vad gäller handläggningstider.

Att låsa sig vid ett fåtal jämförelsekommuner, som majoriteten gör, är att bortse från helheten hos en verksamhet. I stället för att lära från de som lyckats bäst med att utveckla verksamheterna har majoriteten gjort jämförelse till en tävling om vem som lyckas bäst med att sänka skatten.

6. STADENS EKONOMI

Resultatbudget

Centerpartiets budgetförslag är skrivet som förändringar på budgetförslag framarbetat av tjänstemännen utifrån majoritetens politiska inriktning. När inget motsäger det som står i stadens förslag gäller det och likaså stryks de delar som ersätts med nytt innehåll i Centerpartiets förslag.

Resultatbudget 2021	Budget 2021	Centerpartiets förslag 2021	Förändring	Centerpartiets förslag 2022	Förändring	Centerpartiets förslag 2023	Förändring
Verksamhetens intäkter	585,1	585,1	0	599,7	0	614,7	0
Verksamhetens kostnader	-3202	-3207,85	5,85	-3278,8	23,8	-3359,9	25,8
Avskrivningar	-166,5	-166,5	0	168,2	0	-169,9	0
Verksamhetens nettokostnader	-	-2789,35	5,85	-2847,3	23,8	-2915,1	25,8
Skatteintäkter	3075,3	3075,3	0	3167,9	0	3265,5	0
Generella statsbidrag/kostnadsutjämning	-272,9	-272,9	0	-278,9	0	-327,5	0
Verksamhetens resultat	18,8	12,95	-5,85	41,6	-23,8	22,9	-25,8
Utdelning från av stadens ägda bolag	0	5	5	0	0	0	0
Finansnetto	16	16	0	13,8	0	10,9	0
Årets resultat efter balansjusteringar	34,8	33,95	-0,85	55,4	-23,8	33,8	-25,8

För planåret 2022 höjer vi uppräkningsgraden på pengbeloppen från 1 % till 2 % som grundplanering för att motsvara SKR:s senaste prognos av prisindex. 2023 ligger uppräkningsgraden 1,4 procent.

Driftbudget

Driftsbudget 2021	Kommunal-skattebidrag	Centerpartiets åtgärder	Kommunal-skattebidrag	Ökning 2021	Minskning 2021
Kommunstyrelsen	96,8		96,55	1,5	1,75
varav den centrala politiska organisationen	17,6		17,6		
varav stadsledningskontoret	65,8	Borttagande permanent tillskott -1,5 mnkr	64,05		1,75

		Minskad ram uppr. 1,7 % istället för 2 % -0,25			
<i>varav miljö- och stadsbyggnadskontoret</i>	13,4	Hållbarhetsstrategi och hållbarhetsberedning 1 mnkr Program hållbart byggande och energi 0,5 mnkr	14,9	1,5	
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	26,3	Minskad uppräkningsram (1,7% istället för 2%) -0,1 mnkr Personalförstärkning MSN 1 mnkr	27,2	1	0,1
Utbildningsnämnden	1373,3		1376,9	3,6	0
<i>varav skolpengsram</i>	1215,7		1215,7		
<i>varav anslag</i>	157,6	Socioekonomisk peng förskola 1,3 mnkr Socioekonomisk peng grundskola 1 mnkr extra Öppen förskola, återställning 0,3 mnkr Utökad verksamhet ungdomar 1 mnkr	161,2	3,6	
<i>varav egen regi</i>	0		0		
Omsorgs- och socialnämnden	1034,9	Sommarjobb/sommarlovsentreprenörer 1 mnkr Höjning peng LSS gruppboende 1,4 mnkr Minskad uppräkningsram anslag (1,7% istället för 2%) -1,2 mnkr Våldsförebyggande och drogförebyggande arbete samt förstärkning socialsekreterare 1,5 mnkr	1037,60	3,90	1,2
Teknik och fastighetsnämnden	96,7		98,2	1,5	0
<i>Varav gata, park och småbåtshamnar</i>	106,4	Återinrätta saltsopning 1,5 mnkr	107,9	1,5	
<i>Varav fastighet</i>	-9,7		-9,7		
<i>Varav vatten, avlopp, avfall</i>	0		0		
<i>Varav kultur och fritid</i>	0		0		
Kultur- och fritidsnämnden	94,9	Lokalförsörjningsprogram idrott o fritid 0,25 mnkr Extra bidrag Coronastöd 1 mnkr Skötsel friluftsbad, spår och skidspår 0,5 mnkr Lägre avgiftshöjning musikskola m fl. 0,6 mnkr Stöd föreningsgården 0,05 mnkr	97,3	2,4	
Övrigt	97,4	Minskade medel till KS förfogande -5 mnkr	92,4		5
Summa	2820,3		2826,15	13,9	8,05
Avgår internränta	-36,8		-36,8		
Verksamhetens nettokostnader	2783,5		2789,35	13,9	8,05

Investeringsplan

Investeringsplan, mnkr

Centerpartiets förslag investeringsplan

Löpande investeringsvolym (mnkr)

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023		Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelse	3,1	3,1	3,1				
Utbildningsnämnd	6	6	6				
Omsorgs- och socialnämnd	3	2,5	2,5				
Kultur- och fritidsnämnd	10,4	12,2	8,7				
Teknik- och fastighetsnämnd	156,5	156,5	156,5				
<i>varav fastighets</i>	80	80	80				
<i>varav gata/park</i>	45	45	45				
<i>varav VA/avlopp taxefinansierat</i>	30	30	30				
<i>varav småbåtshamn</i>	1,5	1,5	1,5				
Summa	179	180,3	176,8		179	180,3	176,8

Specifika investeringsprojekt (mnkr)

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023		Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen	160	135	65,5				
<i>varav Lilla Lidingöbron</i>	160	135	65,5				
Kultur- och fritidsnämnden	34,1	5	0	Högsätra idrottscampus		+50	+100
<i>Idrottsinvesteringar</i>	34,1	5	0				
Teknik- och fastighetsnämnden	48	42	34				
<i>varav fastighet</i>							
<i>varav gata/park</i>	31	32	21				
<i>varav VA/avlopp taxefinansierat</i>	17	10	13				
Summa större investeringsprojekt	242,1	182	99,5		242,1	232	199,5

Kommunstyrelsens investeringsreserv

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023		Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Skolor och förskolor	0	60	65				
Gruppboende nybyggnation	0	0	0				

VA taxefinansierat	10	16	26				
Gata och park	0	0	0				
Generell reserv	70	70	70				
Summa kommunstyrelsens investeringsreserv	80	146	161		80	146	161

Exploateringsprojekt

Centerpartiet instämmer i föreslagen exploateringsplan.

7. KOMMUNSTYRELSEN OCH MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Inriktning stadsledningskontoret och miljö- och stadsbyggnadskontoret

Kommunstyrelsen ska säkerställa att Lidingö är hälsans ö med småstadskänsla. Vi utvecklar Lidingö så att stadsdelscentrum med närservice finns över hela ön. Vi har blandade boendeformer och bygger hållbart.

Lidingö ska vara hållbart ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Miljö- och stadsbyggnadskontoret leder stadens arbete med FN:s Agenda 2030.

Upphandlingen i staden ska vara hållbar och gynna innovation. Föreningsliv, näringsliv och civilsamhälle inbjuds att delta i utvecklingen av hela ön.

Lidingö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare man söker sig till för den goda arbetsmiljön med hälsa och utveckling som ledord.

Förväntningar på stadsledningskontoret

- Lidingö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare med låga sjuktal och låg personalomsättning för att klara en god kompetensförsörjning
- Stadens verksamheter utvecklas genom hållbara förbättringar med fokus på medborgarna
- Lidingö är en trygg stad där Lidingöborna trivs och har förutsättningar för god hälsa
- Lidingös näringslivsklimat måste förbättras för att nå topp-tio i Svenskt Näringslivs kommunranking
- Lidingös upphandling ska vara kostnadseffektiv samt klimat- och miljösmart

Förväntningar på miljö- och stadsbyggnadskontoret:

- Agenda 2030:s hållbarhetsmål ska genomsyra stadens arbete på alla nivåer.
- Stadens stadsbyggnadsprojekt ska värna småstadskänslan och närhet till grönområden, stärka stadsdelscentra och närservice över hela ön samt möjliggöra en stor blandning av olika boendeformer
- Stadsbyggnadsprojekt på stadens mark ska generera ett ekonomiskt överskott
- Utveckling av Lidingö ska ske hållbart ur ett livscykelperspektiv och klimatsmarta insatser som solceller på nuvarande bostadsbestånd ska uppmuntras

- Naturresevatnen på Lidingö ska utökas för att skydda värdefull natur med höga eller högsta naturvärden
- Ärendehanteringens ska vara rättssäker, effektiv och bemöta medborgarna på det sätt som passar dem bäst
- Miljö- och stadsbyggnadskontorets bemötande, information och tillsyn ska bidra till ett gott företagsklimat och staden ska underlätta för nyetablering av företag på Lidingö
- Lidingös miljö- och stadsbyggnadskontor är en attraktiv arbetsplats där medarbetarna trivs

Indikatorer stadsledningskontoret:

För att kunna se trender ska mätresultat enligt indikatorerna redovisas för fem år om tillräckliga tidsserier finns att tillgå för indikatorn.

- Budgetföljsamhet
- Hållbara investeringsvolymmer
- Avtalstrohet
- Andel upphandlingar med fler än 2 anbud
- Andel avbrutna upphandlingar
- Andel upphandlingar med hållbarhetskrav
- Medarbetarengagemang (HME) totalt i kommunen
- Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)
- Personalomsättning i kommunen
- Nöjd-medborgare – Kommunen som en plats att leva i
- Nöjd-medborgare – Insyn och inflytande
- Nöjd-medborgare – Trygghet
- Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs ranking

Indikatorer miljö- och stadsbyggnadskontoret:

För att kunna se trender ska mätresultat enligt indikatorerna redovisas för fem år om tillräckliga tidsserier finns att tillgå för indikatorn.

- Genererat överskott vid försäljning av mark
- Andel boendeform vid nyproduktion (andel hyresrätter, bostadsrätter, småhus, ägarlägenheter)
- Tid från bygglovsansökan till beslut
- Andel digitala bygglovsansökningar
- Andel kompletta bygglovsansökningar
- Rättssäkerhet (NKI företag livsmedel)
- Rättssäkerhet (NKI företag miljö- och hälsoskydd)
- Nöjd-kund-index Bygglov (företag)
- Nöjd-kund-index Bygglov (privatpersoner)
- Nöjd-kund-index Miljö- och hälsoskydd (företag)
- Nöjd-kund-index Livsmedel (företag)
- MWh förnybar energi från stadens anläggningar
- Andel areal skyddad natur
- Medarbetarindex
- Andel medarbetare som ser fram emot att gå till arbetet (medarbetarenkät)
- Sjukfrånvaro

Färre kommunalråd i kommunen

Centerpartiet anser att staden endast behöver ett kommunalråd och ett oppositionsråd. Med färre kommunalråd skulle en besparing på drygt 1 mnkr

kunna göras. Vi konstaterar dock att kommunalråden är valda till 2022 och att denna besparing därför inte kan genomföras i nuläget.

Lägre uppräkningscentral förvaltning

För att skapa utrymme för större satsningar på skola och omsorg anser Centerpartiet att en uppräkningscentral på 1,7 % är tillräcklig för kontoren inom kommunstyrelsen och miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Detta då det prognosticerad kostnadsökning enligt SKR:s prisindex. Vi anser inte att den extra satsning på 1,5 mnkr för utökad analyskapacitet på bland annat de utvalda jämförelsekommunerna är rätt prioritering, vi lägger dessa pengar på barn, äldre, idrott och miljö istället. Totalt innebär det en besparing jämfört med majoriteten på 1,75 mnkr.

Simhall för framtidens behov

Centerpartiet anser att staden ska arbeta för en simhall med en 50m-bassäng, rehab-bassäng med höj- och sänkbar botten, vattenrutschbana samt lektyta för de yngsta barnen. 50m bassäng krävs för att klara behoven i en kommun med snart 50 000 invånare. Genom kostnadsstyrning, erfaren projektledare, tillsyn över det totala innehållet i simhallen och att genomgående välja kostnadseffektiva material kan investeringsnivån hållas nere.

Möjligheter för näringslivet att utvecklas

Ett levande lokalt näringsliv är avgörande för en småstadskänsla där du känner din lokala handlare och har möjlighet att arbeta på ön. Lidingö stad lyckades i år klättra markant i Svenskt Näringslivs företagsranking från vår sämsta placering någonsin för två år sedan till plats 15 i år. Det är viktigt att fortsätta det nära samarbetet med Lidingö Näringsliv som driver utvecklingsarbetet för näringslivsklimatet framåt på ön.

En viktig del för många näringsidkare är att stadens politiker kommer framåt i stadsutvecklingsprojekt som möjliggör företagandet och handel i stadsdelarna samt centrum. Vi välkomnar att arbetet med att utveckla Stockby industriarbete nu kommit igång. Vi anser även att stadsbyggnadskontoret ska ta fram förslag på andra platser för att skapa fler ytor för småindustri och småföretagande som kan bilda kluster på ön.

Hållbar upphandling med effektiv uppföljning och där små företag kan delta

Staden har, i kraft av att vara en stor beställare, möjlighet att påverka inköp och upphandling av varor, tjänster och entreprenader i hållbar riktning. Med stöd av ett nytt hållbarhetsprogram vill Centerpartiet öka andelen upphandlingar med hållbarhetskrav.

Staden har också en viktig roll att skapa goda möjligheter för konkurrens där både små och stora företag kan delta på lika förutsättningar. Detta är inte minst viktigt för det lokala näringslivet. Staden bör t ex i nästa upphandling av maten i kommunal verksamhet använda en modell för upphandling där fler aktörer än de största ska kunna vara med i anbudsgivningen.

Ny måltids- och livsmedelspolicy

För maten i skola och omsorg kan staden som upphandlare göra skillnad både gällande barn och äldres näringsintag och för en miljömässigt hållbar matupphandling. Centerpartiet anser att nuvarande måltidspolicy inte är tillräckligt skarp. Vi vill att kommunstyrelsen skulle ta fram en ny livsmedels- och måltidspolicy innan nästa upphandling, detta har tyvärr avslagits. Det är väldigt viktigt att maten inte bara upphandlas från lägsta pris utan med tydliga kvalitetskrav. Centerpartiet vill att upphandlingen tar avstamp i förslagen till utgångspunkter i den livsmedelspolicy vi ville inrätta:

- God, näringsriktig och hälsosam mat
- Eftersträva närproducerad mat
- Högre andel ekologisk mat
- Säsongsanpassad och klimatsmart mat
- Lagat från grunden nära den som äter maten
- Minskat matsvinn och att maten är en del av den pedagogiska verksamheten

Hållbarhetsberedning och hållbarhetsstrateg

Centerpartiets inriktning för staden bygger på att FN:s Agenda 2030 implementeras i staden. För detta ändamål vill Centerpartiet införa en hållbarhetsberedning som tar fram ett hållbarhetsprogram samt att en hållbarhetsstrateg införs som har stadsövergripande ansvar att praktiskt stödja förvaltningarnas arbete med Agenda 2030. En hållbarhetsstrateg är viktig då den med sin kunskap kan prioritera och säkerställa att staden genomför effektiva åtgärder som ger effekt för miljö, klimat och hållbarhet. Likaså är personen viktig för att få till hållbara upphandlingar i staden där rätt klimat- och miljökrav ställs. Likaså för att stärka stadens samarbete med näringsliv och föreningsliv i arbetet med Agenda 2030.

Centerpartiet lägger 1 mnkr för hållbarhetsberedning och hållbarhetsstrateg.

Hållbar utveckling av stadsdelarna

Stadens stadsplanering ska leda till att skapa och bevara grön småstadskänsla. Prioriterat är:

- Utvecklingen av Centrum behöver komma igång efter 10 års planarbete. Resultatet ska innebära trivsamma mötesplatser, möjlighet att utveckla handel, bostäder på stadshusparkeringen och ett bra möte mellan villastaden och nuvarande Centrum. Att det tillkommer bostäder inom Centrumutvecklingen är viktigt för att det ska vara en levande stadsdel. Bostäder är även viktigt för trygghet i området, att det rör sig människor på olika tider av dygnet. Om det bara blir handel och parkering inom vissa delar av Centrum riskerar vi att skapa platser som är "döda" kvälls- och nattetid vilket skapar otrygga miljöer. Det är även viktigt att projektet ger ekonomiskt överskott för att kunna delfinansiera övertäckningen av Torsviksdiket.
- Ta fram detaljplaner för Högsätraområdet i enlighet med planprogrammet där idrottsområdet ska prioriteras.

- Snarast starta arbetet att förbättra miljön på och omkring Rudboda torg samt i Käppala vid ICA. Här kan skapas trivsammare miljöer för de boende och förbättrad närservice. Detta är även viktigt för att staden ska ta tillvara sina tillgångar i fastigheter och mark på dessa två platser. Tidig dialog ska föras med boende och näringsliv på platserna.
- Tidigarelägga övertäckningen av Torsviksdiket för att skapa en trivsammare och tryggare miljö vid Torsviks torg som stärker småstadskänslan och minskar buller.

Centerpartiet satsar 1 mnkr för personalförstärkning på miljö- och stadsbyggnadskontoret för att kunna komma framåt i stadsutvecklingsprojekten snabbare, framförallt med idrottsområdet i Högsätra som högsta prioritet.

Program för hållbart byggande

Under många år har majoriteten sagt att ett program för hållbart byggande ska tas fram men ännu har inget skett. Detta program bör vara prioriterat när vi står inför utvecklingsprojekt som Centrum, Högsätra, Rudboda och Käppala. Livscykelanalys bör vara en grundläggande del i det hållbara byggandet för att minska byggnadernas miljöpåverkan från råvaruproduktion till återvinning. I programmet ska även energifrågan finnas med, dels utifrån produktion och minskad förbrukning för husen, dels utifrån behoven i stadsplaneringen för att möta en fossilfri fordonsflotta med behov av laddning i stadens flerbostadsområden.

Centerpartiet lägger 0,5 mnkr för program för hållbart byggande.

Utöka naturreservaten på Lidingö

I samband med översyn av föreskrifter och skötselplan för Långängen-Elfviks naturreservat är det av vikt att även naturreservatets gränsdragning ses över. Centerpartiet la motioner om utökade naturreservat vid Mölna ängar och Kottla gård 2015 och då aviserades att översyn skulle göras 2017. Då detta inte gjorts än anser Centerpartiet att det bör genomföras under 2021. Centerpartiets har en motion, lagd 2019, om att utreda naturreservat i Mölna ängar och Kottla Gård, Elfviksskogen och ekskogar i Sticklinge.

8. UTBILDNINGSNÄMNDEN

Inriktning:

I skolan på Lidingö ska eleverna må bra och den psykiska hälsan öka. Eleverna ska ha möjlighet att nå sin fulla potential där de utvecklar sina färdigheter och når ny kunskap som är till nytta för elevernas framtid. Lidingös skolor ska kunna locka, kompetensutveckla och behålla sina lärare och rektorer som har hög status och respekt i sitt yrke. Lidingö stad ska vara en ledande organisation inom svensk utbildningssektor.

Förväntningar:

- Höja elevernas meritvärde i årskurs nio och öka andel elever som når behörighet till gymnasiet
- Höja elevernas meritvärde i gymnasiet

- Höja kompetensnivån och behörighetsnivån hos rektorer och lärare i förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning för att stärka lärarnas pedagogiska ledarskap
- Barn och elever ska uppleva en miljö som inspirerar till lärande
- Staden ska identifiera och genomföra förebyggande åtgärder som förbättrar elevhälsan och verka för god psykisk hälsa hos barn och elever i förskola och skola
- Gruppstorleken i förskolan ska minska i riktning mot Skolverkets riktlinjer
- Barn och unga serveras god, näringsriktig och klimatsmart mat i förskola, skola och gymnasium.

Indikatorer för utbildningsnämnden:

Mätresultat ska redovisas till nämnden per skolenhet och genomsnitt för alla skolenheter. Redovisning per skolenhet höjer informationsvärdet för nämnden. För att kunna se trender ska mätresultat enligt indikator redovisas de senaste fem åren om tillräckliga tidsserier finns att tillgå.

- Elevers genomsnittliga meritvärde i årskurs 9, lägeskommun samt kommunala skolan
- Andel elever i kommunala skolans årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.
- Andelen elever i kommunala skolans årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.
- Elevers genomsnittliga betygspoäng i den kommunala gymnasieskolans slutbetyg.
- Andel elever i den kommunala gymnasieskolan med grundläggande behörighet till universitet och högskola.
- Andel kursdeltagare som slutfört kurs på grundläggande vuxenutbildning.
- Andel kursdeltagare som slutfört kurs på gymnasial vuxenutbildning.
- Läraromsättning på Lidingös skolor
- Rektorsomsättning på Lidingös skolor
- Andel behöriga gymnasielärare
- Andel behöriga grundskolelärare
- Andel behöriga förskolelärare
- Andel personal i förskolan med pedagogisk högskoleutbildning
- Resultat ny fråga medarbetarenkät: Har du som rektor den tid som behövs för pedagogisk utveckling?
- Resultat ny fråga medarbetarenkät: Har du som lärare den tid som behövs för planering av undervisningen och för kollegialt lärande?
- Antal barn per grupp i förskolan
- Andelen respondenter, vårdnadshavare till barn i kommunala förskolan, som instämmer i påståendet: "Jag upplever att undervisningen på förskolan stimulerar mitt barn till utveckling och lärande."
- Andelen respondenter, elever i kommunala grundskolan, som instämmer i påståendet: "Jag kan få svårare uppgifter om jag vill".
- Andelen respondenter, elever i kommunala gymnasieskolan, som instämmer i påståendet "Mina lärare hjälper mig att förstå vad jag ska göra för att förbättra mina studieresultat."
- Andelen respondenter, elever i kommunala grundskolan som instämmer i påståendet: "Undervisningen engagerar mig till att vilja lära."
- Andelen respondenter, elever i kommunala gymnasieskolan som instämmer i påståendet: "Undervisningen motiverar mig till att vilja lära mig mera."
- Andelen respondenter, vårdnadshavare till barn i kommunala förskolan, som instämmer i påståendet: "Jag upplever att mitt barn känner sig trygg i förskolan".
- Andelen respondenter, elever i kommunala grundskolan, som instämmer i påståendet: "Jag känner mig trygg i skolan".

- Andelen respondenter, elever i kommunala fritidshem, som instämmer i påståendet: "Jag känner mig trygg i fritidshemmet".
- Andelen respondenter, elever i kommunala gymnasieskolan, som instämmer i påståendet: "Jag känner mig trygg i skolan".
- Andelen respondenter i kommunala vuxenutbildningen som instämmer i påståendet "Jag känner mig trygg i skolan"

Trygg förskola

Barn tillbringar stor del av sina första levnadsår i förskolan. Att förskolan har en miljö som skapar trygghet och välbefinnande är en viktig faktor för att barnen ska kunna utvecklas till trygga ungdomar och vuxna.

Forskningen visar att det krävs små grupper om barnen ska utvecklas till trygga individer. Stora barngrupper och allt mindre resurser ger stressad personal och stressade barn. Det är särskilt viktigt i den yngsta åldersgruppen att grupperna inte är för stora.

Endast 25 procent av Lidingös personal är utbildade förskolelärare. För att förskolan ska vara trygg behöver denna siffra öka. För att lyckas måste det vara attraktivt att arbeta på Lidingö i en stimulerande arbetsmiljö med mindre barngrupper och högre lön. Vi vill att staden fortsatt utökar och vidareutvecklar möjligheten för vidareutbildning inom förskolan på Lidingö. Lämplig icke utbildad personal inom förskolan ska kunna vidareutbildas till barnskötare och lämplig barnskötare till förskolelärare.

Vi välkomnar uppräknig på 2,75 %.

Behov av nya förskolor

Markanvisningstävling pågår för ny förskola i Dalénum liksom planering för ersättning av paviljonger i Islinge. Däremot har arbetet med att bygga ut Högsätra förskola avbrutits på grund av höga kostnader. Idag är nuvarande förskolelokaler i princip helt fyllda. Med vår ambition att minska barngruppernas storlek samtidigt som befolkningsprognosen pekar på fler nyfödda behövs fler förskolelokaler. Vi anser därför att staden i utvecklingsområden som Centrum, Högsätra och Rudboda ska se över möjligheten att planera in fler förskolor. Centerpartiet ser gärna att staden uppmuntrar fler fristående förskolor att etablera sig på Lidingö och att plats för privata förskolor planeras in i nybyggda områden, exempelvis i bottenvåning av flerbostadshus.

Ingen neddragning av öppna förskolan

Öppna förskolan är ett väldigt viktigt stöd för nyblivna föräldrar som kan skapa sociala kontakter med andra föräldrar i samma situation samt få stöd i sitt föräldraskap. Vi menar att neddragningen majoriteten gjorde 2020 resulterar i försämringar som inte är försvarbara. Det försämrar kvaliteten för familjerna som använder verksamheten samt ger en sämre och mer sårbar personalsituation. Öppna förskolan är extra viktig för föräldrar med svag anknytning och kontaktnät på Lidingö så som nyinflyttade eller nyanlända. För nyanlända kan det även vara en viktig del i språkutvecklingen.

Centerpartiet återställer majoritetens neddragning från 2020 på 0,3 mnkr.

Socioekonomisk peng – införande i förskola och utökning i grundskola

Enligt skollagen ska kommuner fördela resurser inom skolväsendet efter barns och elever olika förutsättningar och behov. Den socioekonomiska resursfördelningsmodellen syftar till att bidra till minskade skillnader i resultat mellan skolor och i högre uträkning fördela resurser efter behov. Idag saknas helt ett system för fördelning inom förskolan trots att barngruppernas sammansättning ser väldigt olika ut. Exempelvis kan en förskola ha ett flertal barn som helt eller delvis inte pratar svenska medan en annan förskola bara har barn med svenska som modersmål. Det är därför glädjande att majoriteten efter flera års förslag från oppositionen nu inför en socioekonomisk peng för förskolan på 1,7 mnkr. Vi anser dock att den behöver vara större.

Inom grundskolan finns en socioekonomisk peng. Den har varit i oförändrad storlek sedan införandet och Centerpartiet anser att den bör öka för att på ett bättre sätt kunna avhjälpa skillnad i förutsättning mellan skolor.

Centerpartiet satsar 1,3 mnkr på utökning av aviserad socioekonomisk peng i förskolan på 1,7 mnkr. Centerpartiet satsar även 1 mnkr på höjning av socioekonomisk peng i grundskolan.

Grundskola där alla ungdomar kan utvecklas

Skolor kan söka om extra stöd för elever med behov av särskilt stöd. Vi stödjer den extra satsning på 3 mnkr för tilläggsbelopp och Ledviks arbete som annonserats. För de allra flesta elever med behov av särskilt stöd så ska dock detta stöd rymmas inom ordinarie skolpeng. För att elever med behov av särskilt stöd ska få det stöd som de behöver inom ordinarie skolpeng krävs ett utpekat utvecklingsarbete från utbildningsförvaltningen. Ett arbete har påbörjats med tillgänglig skola och UDL (Universal Design for Learning). Centerpartiet vill intensifiera detta arbete där både den fysiska miljön och kompetensen kan förbättras. Det behövs en ökad förståelse och kunskap för hur olika elever fungerar. Vi vill stärka lärarnas kompetens om hur de utformar undervisningen så den blir tillgänglig för alla elever och hur de stödjer elever med behov av särskilt stöd. Vi anser att kommunen ska inspireras av andra kommuner/skolor som kommit längre. Exempelvis finns arbete med "NPF-säkrad skola" i till exempel skolor i Huddinge kommun.

Centerpartiet stödjer förslag på uppräknings 2,75 % till grundskolan.

Stärk elevhälsan och rektorers ledarskap

När psykisk ohälsa är ett växande problem hos unga är det viktigt att skolhälsan har tillräckligt med resurser. Centerpartiet menar att det är viktigt att skolhälsan stärks ute på skolorna så de hinner med de värdefulla gruppsamtalen om psykisk hälsa, stress och ANDTS (droger mm). Idag är stor del av skolhälsans resurser som specialpedagoger och skolsköterskor centraliserade. Vi anser att skolhälsan ska vara decentraliserad. Detta så att rektor får ledarskapet över skolhälsan och på ett bättre sätt inkludera skolhälsan i skolans sociala arbete. Vi tror att en skolhälsa nära eleverna ute på skolorna leder till en bättre kvalitet.

Centerpartiet vill ge i uppdrag till förvaltningen att decentralisera skolhälsan.

Äntligen fler gymnasieplatser på ön - behov av att stärka Hersby gymnasiums konkurrenskraft

Vi välkomnar att Christinaskolan äntligen fått tillstånd att öppna på Lidingö. Det är viktigt att fler gymnasieplatser kommer till på Lidingö. Något vi arbetat för ända sedan nedläggningen av Gångsätra gymnasium. Med en till aktör på gymnasie marknaden på Lidingö ökar även konkurrensen på öns gymnasie marknad vilket är bra. Det gör att även Hersby gymnasium behöver se över sitt utbud och vässa sin kvalitet för att kunna klara utmaningen från en till duktig aktör på ön.

Skolpengen inom gymnasiet fryses 2021 i enlighet med förslag från samverkan inom Storsthlm. Även den internationella peng Hersby gymnasium haft tas bort i majoritetens förslag. Centerpartiet vill att Hersby gymnasium får i uppdrag att återkomma med förslag hur skolans profil och attraktivitet kan stärkas, exempelvis genom att utveckla en internationell profil på något av programmet. Förslaget från skolläningen bör även inkludera behov av finansiering.

Förvaltningen bör se över frågan så ev. finansiering är förenlig med den gemensamma gymnasie regionens regler.

Ungdomsverksamhet och fritidsgårdar

Ungdomsverksamheten och fritidsgårdar är viktig verksamhet då det ger givande fritidsaktiviteter för våra unga. Ungdomsenkäten visar att det finns problem med droger och alkohol i låga åldrar inom kommunen vilket ytterligare förstärker behoven av bra fritidssysselsättningar även för de som inte deltar i idrottsföreningarna. Vi vill att man ser över hur man ska organisera ungdomsverksamheten i Käppala som tagits bort samt att man bör öka verksamheten ytterligare inom Larsberg, Bodal, Baggeby-områdena. Att det finns givande fritidsaktiviteter är en mycket viktig pusselbit för att minska risken för att unga faller in i brottslighet eller droger.

Centerpartiet föreslår en satsning på ungdomsverksamheten på 1 mnkr.

9. OMSORGS- OCH SOCIALNÄMNDEN

Inriktning

Inom omsorgen ska brukarna känna sig väl omhändertagna samt ha tillgång till en social miljö och hälsofrämjande aktiviteter. Lidingö ska vara en föregångskommun inom LSS med kvalitativt boende, daglig verksamhet och fritid som ger funktionsnedsatta goda levnadsvillkor. Äldre inom kommunen ska ha tillgång till sociala aktiviteter, utevistelser och måltiderna kommunen serverar ska vara goda och näringsriktiga. Personalen inom äldreomsorgen ska ha rätt kompetens och andelen utbildade undersköterskor ska successivt öka för att nå 100 % inom omvårdad.

Arbetslinjen är i fokus i stadens arbete och ett aktivt stöd till arbets sökande ska ges. Långsiktighet ska präglade integrationsarbetet där vuxna matchas mot arbete eller utbildning inom bristyrken. Vi ska sträva mot ett samhälle där alla behövs, där det skapas naturliga mötesplatser för olika grupper och förståelsen för varandra ökar.

Förväntningar för omsorgs- och socialnämnden

- Lidingöbor inom nämndens verksamheter får rätt stöd utifrån aktuella behov
- Barn och unga på Lidingö har trygga uppväxtvillkor
- Staden ska aktivt arbeta förebyggande för att stoppa droganvändningen på Lidingö
- Lidingöbor som står utanför arbetsmarknaden blir självförsörjande
- Lidingöbor över 65 år har bra tillgång till förebyggande och uppsökande verksamhet
- Äldre och funktionsnedsatta ges förutsättningar till en aktiv fritid med utevistelse och sociala aktiviteter
- Äldre och funktionsnedsatta serveras god, näringsriktig och klimatsmart mat.
- Verksamheterna bedrivs effektivt så att nämndens medel används till åtgärder som höjer kvaliteten för brukarna
- Personalen inom omsorgs- och socialförvaltningens verksamheter trivs på sitt arbete, har rätt kompetens och vidareutbildas löpande för att ha rätt förutsättningar för att utföra ett gott arbete

Indikatorer för omsorgs- och socialnämnden

När det finns flera boenden ska redovisning av indikatorerna till nämnden ske även per boende, inte endast som ett genomsnitt av alla boenden eftersom det ger lågt informationsvärde för nämnden. För att kunna se trender ska mätresultat enligt indikatorerna redovisas för fem år om tillräckliga tidsserier finns att tillgå.

- Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg, helhetssyn, andel (%)
- Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg, helhetssyn andel (%)
- Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - mat och måltidsmiljö, andel (%)
- Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - aktiviteter och känsla av ensamhet, andel (%)
- Brukarbedömning daglig verksamhet LSS, brukaren anser att hen trivs, andel (%)
- Brukarbedömning gruppboende LSS, brukaren anser att hen trivs, andel (%)
- Brukarbedömning fritid LSS, brukaren anser att hen har en aktiv fritid, andel (%)
- Andel ungdomar som upplever sin psykiska hälsa som god (Stockholmsenkäten, indextal för psykosomatisk hälsa)
- Andel hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)
- Andel förvärvsarbetande nyanlända och anhöriga, andel (%)
- Avvikelse mot budget
- Prognossäkerhet
- Andel medarbetare som anser att deras arbete känns meningsfullt
- Andel medarbetare som anser att närmaste chef visar förtroende för dem som medarbetare
- Sjukfrånvaro, %
- Andel medarbetare inom hemtjänstutvecklare som har minst undersköterskeutbildning, andel (%)

Trygg äldreomsorg och stärkt arbete emot ofrivillig ensamhet

Över hälften av äldre som har hemtjänst besväras av ensamhet. Ensamhet ökar risken för psykisk ohälsa och depression. Centerpartiet vill arbeta för att motverka ofrivillig ensamhet och att det blir ett fokusområde för nämnden

framåt. Vi välkomnar därför initiativet *Tillsammans mot ensamhet* som sjösatts och ser fram mot åtgärdsförslag för att minska ofrivillig ensamhet. Det kan handla om uppsökande verksamhet för att få äldre att involveras i sociala aktiviteter, öka samarbetet och stödet till engagerade föreningar och civilsamhället eller att biståndsreglerna för boende tar större hänsyn till ensamhet, oro och depression. I tider av Corona-pandemi är det viktigt att staden också fortsätter utveckla substitut till fysisk kontakt som kan användas så länge som pandemin fortlöper. Detta kan exempelvis vara kontakt genom digitala tjänster där de äldre får stöd av hemtjänst- och omsorgspersonal.

Under COVID-19 har många äldre blivit tvungna att isolera sig för att skydda sig emot smittan. Detta har förstärkt den ofrivilliga ensamheten för många äldre. Det har också framkommit att efterfrågan på hemtjänst har minskat med cirka 22 000 timmar i år jämfört med 2019 på grund av rädsla för smittspridning genom kontakt med hemtjänst. Vi delar därför förvaltningens bedömning att en omsorgsskuld har uppstått, som kommer att behöva betas av under 2021.

Centerpartiet anser att staden noga bör se över hur staden kan säkerställa att äldre som lider av ensamhet kan få tillgång till boendeformer med mer socialt utbyte för att kunna bryta oönskad isolering. Vi ser också stort behov att arbeta med de mötesplatser för äldre som finns på ön. I arbetet med ny boendekedja är det viktigt att dessa frågor belyses liksom att en nära dialog förs med pensionärsrådet, PRO och SPF.

Daglig verksamhet för äldre är också en viktig funktion att utveckla än mer. Under pandemin har daglig verksamhet pausats eller begränsats kraftigt. Detta bör Lidingö se som ett tillfälle att satsa på och utveckla den vidare. Daglig verksamhet är viktig som förebyggande insats som förbättrar hälsan hos de äldre och därmed minskar stadens kostnader på sikt.

För 2021 års budget anslår Centerpartiet, i likhet med majoriteten, en uppräknig av äldrepenge på 3,3 %.

Kompetenslyft inom äldreomsorgen

De äldre på ön har rätt till en välutbildad personal inom omsorgen. Centerpartiet ser ett behov av att Lidingö stad tar ett helhetsgrepp om hur man höjer kompetensnivån bland de anställda inom hemtjänsten och omsorgen. Enligt stadens förvaltning har 60 – 70 % av hemtjänstpersonalen utbildning som undersköterskor, vilket är det staden helst vill att personalen ska ha. Det finns alltså ett stort kompetensunderskott bland de anställda som behöver åtgärdas. Även om utförare har ett ansvar att löpande vidareutbilda sin personal, menar Centerpartiet att det inte görs tillräckligt. Lidingö stad behöver ta ett större ansvar.

Det är viktigt att staden använder det statliga äldreomsorgslyftet på 18,2 mnkr så effektivt som möjligt samt aktivt stödjer de privata utförarna att kunna använda äldreomsorgslyftet. Vi delar även majoritetens förslag på tillskott om 8,7 mnkr där det delvis används för kompetensförstärkning.

För att minska kompetensunderskottet, vill Centerpartiet även att delar av det ettåriga anslaget används för att utreda hur ett "bonussystem" kan införas för

att ge incitament för hemtjänstutförare att stärka utbildningsnivån hos de anställda. Exempelvis kan ett trappsystem införas, där man första året som system gäller kräver att andelen anställda med adekvat kompetens uppgår till 70 %, året efter 75 % och så vidare för att ta emot denna bonusutbetalning. Målsättningen är att andelen av personalen inom omsorgen som har undersköterskeutbildning på sikt ska utgöra 100 %.

Mindre minutschema inom hemtjänsten

Schablontiderna som infördes vid årsskiftet tycks ha ökat stress och press inom hemtjänsten med sämre omvårdnad som resultat. Vi välkomnar att en översyn ska göras och vill se förändringar som minskar minutstressen och ökar kvaliteten i hemtjänsten. Personalen inom hemtjänsten och de privata aktörerna bör inkluderas i utvärdering och i framtagande av nytt förslag på system.

IBIC (individen behov i centrum) riskerar om det används fel bli administration i centrum när varje åtgärd ska specificeras precist. Det minskar flexibilitet i omsorgsinsatsen som kan behöva skilja sig dag från dag. Risken är att det minskar personalens möjlighet att kunna anpassa sina insatser efter individens behov på plats när biståndsbedömningen är allt för detaljerad.

Bättre mat och fritid för LSS-gruppen

I samband med att LOV införts på daglig verksamhet har allt fler verksamheter för funktionsnedsatta centraliserats till stadshuset och Högsätra. Centerpartiet har ifrågasatt lokalförändringar inom ö-gruppens verksamhet då vi menar att det riskerar minska ö-gruppens synlighet över ön. Vi vill stärka synligheten genom att deltagarna i ö-gruppen åter igen ska få äta lunch ute på öns lokala lunchrestauranger minst en gång i veckan, så snart det är möjligt utifrån pandemin.

Under 2019 beslutades det om att införa LOV inom bland annat bostad med särskild service. Vi ser behov av att stärka matsituation och fritidsaktiviteter inom boendena. För att det ska uppnås (t ex genom utbildning personal om näringslära, gemensamma måltider och tid för fritidsaktiviteter) vill vi 2021 höja pengarna för särskilt boende inom LSS med 1 % ytterligare. Det ger en uppräknings på 3 % och en extra kostnad på 1,4 mnkr.

Vi välkomnar att majoriteten aviserar ett program för funktionsnedsatta. Centerpartiet har lagt en motion om detta och önskar att programmet pekar ut riktningen för stadens arbete med utgångspunkt i begreppet hälsans ö samt att programmet tar fram en del som handlar specifikt om arbetet med LSS-gruppen. Detta för att säkra att stadens arbete utgår från den enskildes behov, rättigheter samt ger brukaren goda levnadsvillkor. Vi ser också ett behov av att en utbildningsinsats genomförs för personalen om LSS och dess praktiska tillämpning i verksamheten. Vi vill att Lidingö ska vara en föregångskommun inom LSS.

Mat för äldre och funktionsnedsatta

Vi ser stor förbättringspotential för maten inom äldreomsorg och LSS. I särskilt boende inom äldreomsorgen får Lidingö lägre betyg än snittet i öppna jämförelser. Exempelvis är det av stor vikt att högre kvalitetskrav ställs så att maten anpassas efter äldres förändrade smak. Undernäring är vanligare hos

äldre personer än befolkningen i övrigt, god och näringsrik mat är viktigt för Lidingös äldre.

De boende på gruppboende för LSS kan ofta inte laga mat själva och då hänger deras mat på personalens kostkunskap för att en näringsriktig kost ska serveras. Det ställer höga krav på kunskapen hos personalen och det har förekommit undernäring och vätskebrist bland de boende. Centerpartiet önskar att ansvarig personal för mathållning utses och utbildas inom LSS-verksamheten. En annan del i att förbättra matkvaliteten och undvika undernäring inom LSS vore att öka möjligheten att laga och äta mat mer gemensamt än vad som sker idag.

Central förvaltning

Centerpartiet väljer att ge 1,7 % istället för 2 % uppräknings till anslag central förvaltning eftersom SKR menar att 1,7 % täcker kostnadsutvecklingen, samt att detta frigör medel till extra höjning av LSS-pengen. Vi vill satsa extra resurser ute i verksamheterna och inte på centrala förvaltningen.

Droger ska bort från Lidingö

I Stockholmsenkäten som genomförs vart annat år har Lidingö en av de högsta andelarna som provat narkotika bland pojkar i gymnasiet, hela 32 procent. Även i årskurs nio är Lidingö bland de värsta kommunerna när det gäller narkotika.

Oroväckande är också att mer än 50 procent av de som inte provat narkotika har ändå haft möjlighet att prova. Narkotika är allt för tillgängligt på ön. Det är tydligt att det krävs åtgärder för att få bort drogerna från Lidingö.

Det bör genomföras informationskvällar för föräldrar av staden i samarbete med polisen. Polisen ska enligt samverkansavtalet besöka skolorna på ön, fältassistenter har nu funnits på plats sedan ett tag tillbaka och försöket ska utvärderas, samt att en handlingsplan i arbete emot droger är beslutad om. Detta välkomnar och stödjer Centerpartiet. Viktigt framåt är att säkerställa att skolhälsoarbetet har tillräckliga resurser för att kunna arbeta med det förebyggande hälsoarbetet bland annat emot droger. Det är också viktigt med utbildning av personal som möter ungdomarna samt att involvera alla aktörer som finns runt ungdomarna i det drogförebyggande arbetet, till exempel fritidsgårdar och idrottsföreningar.

Lidingö började under våren 2019 att arbeta utifrån ANDTS-strategi (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel) för att förhindra att unga hamnar i missbruk. Centerpartiet ställer sig positiva till detta, men vill vidareutveckla arbetet. Detta görs genom en extra satsning på drogförebyggande arbete, exempelvis genom att anställa fler socialsekreterare.

Våld i nära relationer

Kvinnojouren Kerstin är en ideell förening som hjälper och stödjer kvinnor och barn på Lidingö som är utsatta för våld i nära relationer. Efter långt politiskt arbete har Kvinnojouren äntligen fått en mer långsiktig finansiering på tre år. Denna långsiktighet är extra viktig när våld i nära relationer riskerar att förstärkas under Corona-pandemin när mer tid tillbringas inom hemmets fyra väggar.

Med tanke på risken för ökat våld i nära relationer vill Centerpartiet förstärka socialsekreterarna inom staden som arbetar med frågan.

Extra satsning våld- och drogförebyggande arbete samt socialsekreterare

För att minska droger bland unga och kunna stödja kvinnor som utsätts för våld gör Centerpartiet en extra satsning på vålds- och drogförebyggande arbete samt socialsekreterare på 1,5 mnkr. Hur denna satsning fördelas och prioriteras överlämnar vi till professionen inom förvaltningen. Exempel på insatser är anställning socialsekreterare, utbildning, och/eller uppsökande verksamhet.

Aktivt arbete för att få arbetslösa, nyanlända och långtidsarbetslösa i arbete

Centerpartiet välkomnar att staden arbetar aktivt för att få arbetslösa och nyanlända i arbete. Arbete är en nyckel för en fungerande integration. Samverkan mellan stad, arbetsförmedling, näringsliv och vuxenutbildning är nycklar till framgång i detta arbete. I och med ökad arbetslöshet i Corona blir detta arbete än viktigare 2021.

Sommarjobb till ungdomar

Många kommuner har valt att satsa på sommarjobb, Lidingö var 2016 näst sämst i länet på sommarjobb. Ett sommarjobb kan vara ett första steg in på arbetsmarknaden för många ungdomar. Det är också en bra arbetslivserfarenhet tillsammans med de praoveckor eleverna har under skoltiden. Under 2020 fick Lidingö stad på kort varsel fram 65 sommarjobb efter en statlig satsning under Corona. Centerpartiet menar att det är viktigt att fortsätta satsning på sommarjobb till våra unga. Tyvärr saknas den politiska viljan från majoriteten till satsning på sommarjobb i budget 2021. Centerpartiet föreslår att staden ska skapa totalt 100 sommarjobb.

Staden bör eftersträva att ungdomarnas sommararbete ger mervärde till Lidingöborna som annars inte skulle bli gjorda. Det kan handla om att hålla öppet på biblioteket eller idrottsanläggningar, ge sällskap till de äldre på våra äldreboenden eller genom att plocka skräp och sköta trädgårdsarbete.

Centerpartiet avsätter 0,75 mnkr för fler sommarjobb.

Sommarlovsentreprenörer

Sommarlovsentreprenörer finns runt om i länet och ger unga en möjlighet att prova att driva företag under sommarlovet. Idag finns liknande projekt i cirka hälften av länets kommuner. Det är en chans för unga att hitta på och pröva nya entreprenörsidéer. Sommarlovsentreprenörer innebär att kommunen själv eller genom upphandlad tjänst går in med 2000 kronor i startbidrag och erbjuder stöd, mentor och en utbildningsvecka i början av sommaren. Det ger ungdomar en inblick och kunskap i att driva ett företag, våga tänka kreativt och pröva nya idéer. Förhoppningsvis kan det även ge lite extra i plånboken. Under första året innebär satsningen omkring 20 sommarlovsentreprenörer och om satsningen lyckas kan platserna succesivt höjas kommande år. Det kan finnas en fördel att upphandla tjänsten för att få ett större sammanhang för ungdomarna där de även kan träffas över kommungränserna och utbyta idéer.

Centerpartiet vill uppmuntra unga att utveckla sitt entreprenörskap och på detta sätt vill vi också lyfta värdet av ett levande näringsliv på ön.

Centerpartiet satsar 0,25 mnkr på Sommarlovsentreprenörer.

10. TEKNIK- OCH FASTIGHETSÄMNDEN

Inriktning

Alla transportslag behövs på Lidingö och ska vara hållbara. Staden ska medverka till en fossilfri fordonsflotta vilket kräver möjligheter för el-laddning även i flerbostadsområden. Staden ska verka för bättre kollektivtrafikförbindelser och ökad båtpendling. Det ska vara bekvämt och säkert att cykla på ön.

Det ska vara lätt att göra rätt, återvinning av matavfall och förpackningar behöver öka. I samband med de nya förordningarna med högre krav på kommuner och förpackningsindustri ska staden verka för ett enhetligt insamlingssystem där så många fraktioner som möjligt samlas in direkt från hemmet i både flerbostads- och villaområden.

Stadens parker ska vara välskötta med god belysning för ökad trygghet. Naturvård och skogsskötsel sker för att möjliggöra rekreation och biologisk mångfald i naturen på ön. Exempelvis genom att Lidingö ska vara en blommande ö som främjar pollinering.

Idrottstaxor ska vara låga för att alla ska ha möjlighet att idrotta på ön, att verka för ökat deltagande i föreningslivet stärker hälsa och motverkar droger.

Förväntningar för teknik- och fastighetsnämnden

- Underhåll och förbättring av våra kommunaltekniska anläggningar och fastigheter prioriteras
- Vakansgraden minskar för de fastigheter som förvaltningen ansvarar för och en långsiktig underhållsplan för fastigheterna utvecklas
- Lidingö har en säker trafikmiljö med bra framkomlighet för alla trafikslag
- Lidingö gör det lätt att transportera sig hållbart med kollektivtrafik, cykel och genom att underlätta för fossilfri fordonsflotta med utbyggd laddinfrastruktur.
- Lidingö har trygga offentliga utemiljöer
- Bra service vid kontakt med företagare på Lidingö

Indikatorer för teknik- och fastighetsnämnden

För att kunna se trender ska mätresultat enligt indikatorerna redovisas för fem år om tillräckliga tidsserier finns att tillgå.

- Andel utförda planerade underhållsinsatser i fastigheter jämfört med budget
- Kostnadsutfall jämfört med budget för idrotts- och fritidsverksamhet, avvikelse
- Kostnadsutfall jämfört med budget för driftsentreprenader gata och park, avvikelse
- Kostnadsutfall jämfört med budget för driftsentreprenad vatten och avlopp, avvikelse
- Avkastning för stadens fastigheter som inte har en kommunal hyresgäst
- Vakansgrad för fastigheter förvaltningen ansvarar för, andel (%)
- Nöjd-medborgare – Gator och vägar
- Nöjd-medborgare – Gång- och cykelvägar

- Antalet laddbara bilar per publik laddstolpe på Lidingö (CPEV-talet)
- Andel matavfall som sorterades
- Andel nya eller upprustade belysningsarmaturer för ökad trygghet
- Öka antalet kontaktronder med stadens Securitasbil som ett led i trygghetsskapande arbetet
- Återkopplingstid med besked om att ärende är mottaget och att handläggning påbörja

Gynna båtpendling och utred brygga i Islinge

Centerpartiet anser att vattenvägar skall utnyttjas genom att medverka till mer pendelbåtstrafik mellan Lidingö, Nacka och Stockholm. Centerpartiet ställer sig positiv till den utbyggnad av pendelbåttrafiken som har gjorts under 2020, men vill även utreda möjligheter för en ny brygga för båtpendling vid Islinge (nuvarande broetablering) för att även ge tillgång till båtpendlingen för centrala Lidingö. Mot bakgrund av planerna på att utveckla Brostranden och Lidingöbrons brofäste, ser vi att en sådan brygga kan bidra till Brostrandens möjlighet att bli en marin mötesplats.

Underlätta omställningen till en fossilfri fordonsflotta

Vi vill att all trafik ska vara hållbar. Det innebär att staden måste underlätta för byte till en fossilfri fordonsflotta där elbilar och hybridfordon kommer spela en allt större roll. Idag är det dock väldigt svårt för boende i flerbostadsområden att ladda sina bilar, framförallt när parkering sker på stadens mark. Centerpartiet föreslår en plan för laddinfrastruktur. Majoriteten har valt att lägga detta som del av parkeringsplan men frågan är bredare än parkering där Centerpartiet ser behov av snabbbladdningsplatser, samarbete med det lokala elnätsföretaget och en laddkarta som samplaneras med asfalteringsplan för att kunna samköra arbeten och effektivisera stadens arbete i gatorna. Det är viktigt att prioritera flerbostadsområden som har boendeparkering på stadens mark. Utredningen bör rymmas inom ram.

Förbättringar för cykel

Cykelförbindelsen som binder samman Lidingöbron med Lidingö Centrum är undermålig. Mellan bron och Torsviks torg saknas cykelbana helt. Vi anser att denna sträcka från brofästet till Torsviks torg ska utredas och att lämpliga

Att ha säkra cykelparkeringar där cykeln kan låsas fast i ramen är ett måste för att cykel ska fungera som alternativ till hela eller delar av resan. Lidingö Stad bör därför fortsätta att bygga ut säkra cykelparkeringarna bland annat i utvecklingen av Centrum/Torsvik. Staden bör arbeta för cykelgarage planeras i utvecklingen av Ropsten.

Vi menar att cykelbanorna längs huvudlederna bör förtydligas med rödmarkering vid överfarter för att uppmärksamma bilister på cykelöverfart och därmed skapa säkrare trafikmiljö för både bil och cykel.

Återinrätta saltsopning

Inför 2021 har det beslutats om att slopa saltsopningen på vägar under vintertid. Centerpartiet ser ett behov av att behålla detta under kommande år. I och med rådande pandemi rekommenderas invånarna att undvika kollektivtrafik, för invånare utan bil är man då förpassad till gång eller cykel. Vi anser även att

underlättande av cykel och gång är bra för hälsan. I samband med uppstart av saltsopningen bör man noga utvärdera vilka sträckor det ger mest värde på för att också underlätta för gående.

Centerpartiet tillför 1,5 mnkr för att behålla saltsopningen.

Snöröjning i flerbostadsområden

Centerpartiet har uppmärksammat att snöröjning på trottoarer i flerbostadsområden oftast bara sker på ena sidan av gatan. Detta skapar stora problem när det finns flerbostadshus på båda sidor av gatan. För exempelvis äldre eller personer med svårigheter att röra sig kan det göra det svårt att ta sig ut under vintern. Vi anser att plogning av trottoarer alltid ska ske på den sida av gatan där portar finns, om det finns portar på båda sidor av gatan ska båda sidor plogas.

Bulleråtgärder

Under 2020 beslutade man om att börja sätta upp bullerplank längs med Gåshagaleden vid korsningen med Hövdingevägen. Centerpartiet lyfte detta i sin budget för 2020 och vi ställer oss positiva till att Lidingös politiska majoritet har hörsammat vårt förslag. Emellertid ser vi att det behövs en långsiktig åtgärdsplan för bulleråtgärder på ön utifrån en ny bullerutredning, med avsikt att se över om bullerplank bör sättas upp längs med andra trafikleder på ön för att förbättra boendemiljön.

Översyn av stadens fastighetsbestånd och fastighetsorganisation

Den politiska insynen i fastighetsfrågor är begränsad och dagens organisation är inte optimal. Det pågår en utredning av framtida fastighetsorganisation. Centerpartiet ser fram emot resultatet och arbetet att effektivisera stadens fastighetsorganisation.

Skogs- och naturskötsel för rekreation och biologisk mångfald

Det pågår en utredning av framtidens skogs- och naturskötsel på Lidingö när moratoriet för skogsskötseln avslutas. För Centerpartiets del är det viktigt att denna skötselplan utgår från rekreation och biologisk mångfald och inte utifrån ekonomiskt resultat. Lidingö stad har idag ett arbete för att främja pollinering på ön, genom att man exempelvis inte slår gräs längs med vägkanter samt i parker för ofta samt att man planerar blommor i blomsterurnor på gator och torg som pollinerande insekter gillar. Under 2020 skapade man ängsytor på större ytor och parker, däribland Gångsätra/Mosstorp, i Kappsta och på Mölna äng. Staden uppnår dock inte målet om andel ängsmark som är satt i miljöprogrammet. Inför 2021 vill Centerpartiet att man satsar på att skapa en ängsyta på den gräsyta som återfinns strax norr om Danicahallen och öster om de flerbostadshus som ligger längs med Lillåkersvägen.

Restaureringen av Kottlasjön och dess vattensystem

Under 2017 genomfördes äntligen åtgärder för förbättrad vattenkvalitet i Kottlasjön. Resultatet följs upp vilket Centerpartiet välkomnar. Det är viktigt att de genomförda åtgärderna ger långsiktig effekt – därför menar Centerpartiet att det är avgörande att sjöns tillflöden även saneras.

11. KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Inriktning

Lidingö ska vara en ö med tillgång till rekreation i grönområden och med stora möjligheter till en aktiv fritid på idrottsytor över hela ön. För att leva upp till varumärket hälsans ö måste Lidingö även vara idrottens ö. Föreningslivets insatser är helt avgörande för barn och unga och ger kommunen stora samhällsekonomiska vinster. Föreningslivet måste ha goda möjligheter att utvecklas vilket kräver nyinvesteringar i idrottscentra med hallar och ytor för idrotten. Utvecklingen ska ske i nära samarbete och dialog med föreningarna.

Lidingö är en ö rik på kultur, mötesplatser för kultur ska finnas på hela ön och kulturveckan ska fortsätta utvecklas. Tillgängligheten till musik, teater och kulturaktiviteter för barn och unga ska öka.

Förväntningar för kultur- och fritidsnämnden

- Idrottsföreningarna på ön har möjlighet att utveckla sina verksamheter i ändamålsenliga lokaler och idrottsytor, antalet idrottsytor på ön ökar
- Kulturföreningarna på ön har möjlighet att utveckla sina verksamheter i ändamålsenliga lokaler och kulturveckan ska fortsätta utvecklas
- Lidingös stadsbibliotek erbjuder ett brett utbud från böcker, media till skapande och är en mötesplats för alla Lidingöbor
- Kostnaden för att delta i idrott på Lidingö hålls nere och möjligheter till stöd finns för barn och unga som inte har råd att delta i idrottsverksamheterna
- Kommunen verkar för att fler unga håller på med idrott längre upp i åren

Indikatorer för kultur- och fritidsnämnden

För att kunna se trender ska mätresultat enligt indikatorerna redovisas för fem år om tillräckliga tidsserier finns att tillgå för indikatorn.

- Nöjd-region-index fritidsmöjligheter
- Antal besökare på biblioteket
- Andel Lidingöbor som tycker att möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar är bra
- Andel föreningar som är nöjda till i högsta grad nöjda med det sammantagna stödet till föreningslivet
- Andel Lidingöbor som tycker att utbudet av friluftsområden i kommunen är bra
- Andel Lidingöbor som tycker att bibliotekets utbud av böcker och tidsskrifter är bra
- Andel Lidingöbor som tycker kommunens arbete att främja det lokala kulturlivet är bra
- Andel flickor/pojkar i barn- och ungdomsföreningar, Musikskolan och Sagateatern
- Antal lån av fysiska medel och e-medel på biblioteket
- Antal biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar
- Antal medlemmar mellan 13-20 år i barn- och ungdomsföreningar
- Antal medlemmar mellan 7-20 år i barn- och ungdomsföreningar
- Antal deltagare i Sagateatern
- Antal deltagare i Musikskolan
- Andel deltagare i Sagateatern som sammantaget är nöjda med Sagateatern
- Andel deltagare som är nöjda med Musikskolan
- Personalomsättning inom förvaltning

- Sjuktal i förvaltning

Coronastöd till idrottsföreningarna

Covid-19 slår hårt mot idrottsrörelsen och framförallt genom att Lidingöloppet inte kunde genomföras som vanligt 2020 vilket leder till minskade intäkter för föreningarna på ön 2020 samt minskade intäkter för arrangörsklubbarna 2021. Det är ännu oklart om Lidingöloppet kan genomföras som planerat 2021. Förutom Lidingöloppet är det även svårare för föreningar att arrangera egna tävlingar och turneringar som ger intäkter.

Centerpartiet satsar 1 mnkr på extra utbetalning av föreningsbidrag 2021, förvaltningen får i uppdrag att ta fram modell för fördelning mellan föreningarna.

Stärkt stöd för idrotten och fler idrottsytor

Det är av största vikt att värdesätta och uppmuntra det ideella arbetet som våra idrottsföreningar på ön genomför. Det bidrar till både psykisk och fysisk hälsa hos öns barn och unga, ger en meningsfull fritidssysselsättning och viktiga sociala mötesplatser där ungdomar från olika delar av ön kan mötas.

Lidingö har dock under decennier investerat för lite i renoveringar och nyproduktion av idrottsanläggningar. Vi står inför stora behov för att öns föreningsliv ska fortsätta kunna utvecklas. Nu pågår renovering av friidrottsanläggningen så den äntligen blir 400m med fullstor fotbollsplan samt planering av ny simhall som Centerpartiet anser behöver bassäng på 50 meter för att klara behoven i en kommun med snart 50 000 invånare.

Men dessa projekt räcker inte för att täcka behoven. Gymnastiken, inomhusbollsporter, fotbollen och racketsporter behöver hallar på ön liksom mindre föreningar och föreningar som vill starta upp. Samtidigt finns tillfälliga hallar där bygglov går ut för ishockey och konståkning (Högsättratältet) samt Bodalshallen främst för innebandyn. Vi ser att det behövs en bollhall med kapacitet för match-spel för bollsporterna i de äldre ligorna, förslagsvis med nedfällbara läktare så arenan kan bestå av två träningshallar eller en stor matcharena.

Centerpartiet vill se satsning på flera idrottscentra samt fler idrottsytor i utveckling av stadsdelarna. Vi vill därför att staden tar fram ett lokalförsörjningsprogram där man kartlägger re- och nyinvesteringsbehov och lägger en investeringsplan med utblick på 10 år för att kunna planera stadens ekonomiska åtaganden. Centerpartiet ser framför sig:

- Högsätra idrottscampus med gymnastikhall, ishallar, multibollhall för tävling i inomhusbollsporter, fullstor fotbollsplan och ytor för spontanidrott.
- Bodal idrottsområde vid nuvarande Bodalshall med racketcentrum där badminton som helt saknar lokal på ön får utrymme. Eventuellt med ytor för kampsport eller andra sporter med behov av yta.
- Utveckling av vallen med plats för friidrott, ishockey, tennis och fotboll.
- Dalénum med ny simhall och fullstor fotbollsplan. Om det är möjligt i planeringen med plats för bowlinghall.

- Ytor för spontanidrott och mindre hallar för t ex kampsport och dans i utveckling av stadsdelarna.
- Utveckling av mindre campus, t ex utökade möjligheter för basket vid Hersby gymnasium.
- Utveckling av idrottsmöjligheter på stadens skolgårdar.
- Fler fotbollsplaner för 7- och 11-mannaspel.

Att staden under lång tid underinvesterat i idrottsanläggningar kan inte läggas föreningarna till last. Centerpartiet vill undvika att kostnaden för att delta i idrott på Lidingö ökar. Staden kan alltså inte lägga över kostnaden på föreningarna utan staden behöver ta sitt ansvar för idrottsinfrastrukturen på ön. Detta kommer vara en ekonomisk utmaning för staden framåt och kräver en god planering av anläggningarna för att göra så kostnadseffektiva investeringar som möjligt. Exempelvis bör möjligheter för 3D-fastigheter ses över i Högsätra och Bodal för att kunna ha idrottshall och bostäder/skola/kontor i samma byggnad för att minska stadens investeringskostnad för idrottshallarna. Detta bör utredas vidare i lokalförsörjningsplanen.

Vi anser även att idrottsytorna i högsta möjliga mån ska vara miljö- och klimatvänliga. Det gäller exempelvis att använda konstgräsplaner som inte ger ifrån sig mikroplast och att anläggningar så som Breviksbadet förses med solkraft för att minska energiförbrukningen.

Centerpartiet har lagt en första investeringsvolym för idrottshallar på 50 mnkr 2022 och 100 mnkr 2023 för inledande investering i Högsätra idrottsområde. Summorna behöver justeras utifrån underlag som tas fram i lokalförsörjningsplanen.

Centerpartiet satsar även 1 mnkr mer på personal inom miljö- och stadsbyggnadskontoret för att kunna skynda på planeringen av nya idrottsytor och de detaljplaner som behövs.

För lokalförsörjningsplan fritid och idrott lägger Centerpartiet 250 000 kronor i budget.

Bokning av idrottshallar

Centerpartiet ger förvaltningen i uppdrag att se över hallbokningssystem för att:

- Kunna erbjuda hallar längre in på sommarloven och övriga lov för föreningar som vill ha verksamhet även då.
- Kunna släppa tider från rambokningar för matchspel tidigare och i högre grad arbeta för att tiderna för matcher optimeras för att i övrigt kunna friställas för träning eller hyrning för turneringar av andra föreningar.
- Utreda att på sikt införa nolltaxa för barn- och ungdomsverksamhet där hallarna är gratis så länge de används i enlighet med bokning. Om föreningar som bokar inte använder hallarna får straffavgift betalas – med digitala lösningar bör detta kunna registreras på ett enkelt sätt.

Rekreation – hälsa genom stadens vackra natur

Lidingös absoluta styrka är naturen på ön. Naturen som tillgängliggörs för Lidingöborna genom promenadstråk och badplatser till exempel. Därför anser vi

att majoritetens prioritering att dra ner på underhåll för detta är helt fel prioritering. Vi vill att ny sand läggs ut på friluftsbaden och att lederna underhålls bättre. Detta är extra viktigt i Covid-tider då hemester är vanligare.

För att rymma ökade hallkostnader gör majoriteten i sitt förslag besparingar på beställning från teknik och fastighetsförvaltningens skötsel på totalt 1,3 miljoner kronor. En del av besparingarna handlar om ändrade scheman och minskade lokalkostnader samt till viss del minskning av personal. Men en del av minskningen består av sämre underhåll av spår och leder, inga konstsnöspår samt minskat underhåll på friluftsbad vilket Centerpartiet inte accepterar. Vi lägger därför 0,5 mnkr extra på underhåll av friluftsbad och leder.

Rikt kulturliv på ön med fint stadsbibliotek och mötesplatser över hela ön

Kulturveckan är en fantastisk manifestation för kulturen på Lidingö som staden ska fortsätta vara med och utveckla. Bibliotekets flytt till stadshuset bör innebära att biblioteket tar steg att bli mer digital och möta ungdomars intresse att skapa och vara kreativa. Biblioteket ska vara en mötesplats för alla invånare på ön.

Vi vill se mötesplatser för kultur på flera ställen över ön. Stadshuset har blivit en central mötesplats men det är viktigt för kommunen att stödja och finnas på flera delar av ön. Det är viktigt att inte allt centraliseras. Föreningsgården i Larsberg är till exempel en mötesplats för alla Lidingöbor och används av ett stort antal föreningar. De möter hyreshöjningar men saknar ekonomiskt stöd från staden. De riskerar med höjningar att på sikt tvingas lägga ned. Centerpartiet ser positivt på det sociala kitt som mötesplatser som Föreningsgården Larsberg utgör för lokalsamhället på Lidingö.

Centerpartiet tillför 50 000 kronor till Föreningsgården för att stötta deras verksamhet.

Lägre höjning av avgift musikskola och Sagateatern

Majoriteten höjer avgiften rejält för musikskolan från 1300 till 1500 kronor per termin, detta trots att avgiften redan höjts rejält tidigare år (2018 med 350 kr och 2020 med 100 kr). Med årets förslag på höjning har avgiften höjts med 650 kronor på tre år. Just 650 kronor som är snittavgiften till musikskolan i riket 2020, Lidingö ligger alltså redan högt i avgift. Centerpartiet föreslår att avgiften justeras i nivå med prisstegringen i samhället i stort på cirka 2 % vilket innebär att kostnaden ökar från 1300 till 1325 kr i vårt förslag.

Centerpartiet tillför 0,6 mnkr för att minska avgiftshöjningen.

Utredning av kulturpeng

En utredning av musikskolans pågår inom staden. Centerpartiet vill att staden i detta utreder möjlighet att införa kulturpeng på Lidingö i likhet med Nackas system.

I Nacka kommun har man sedan ett år tillbaka ett valfrihetssystem vid namn "kundval kulturskola". Detta system kan kort sammanfattas som att barn- och ungdomar i kommunen får tillgång till "checkar" som man kan söka till musik- och kulturskoleverksamheter i kommunen. Checkarna motsvarar

verksamheternas kostnader, och varje medborgare inom målgruppen kan delta i ett begränsat antal av alla de verksamheter som står till förfogande från kommunens och privata aktörers musik- och kulturverksamheter. Genom att införa ett valfrihetssystem för verksamhet inom detta område får fler barn och ungdomar möjlighet att delta i kulturaktiviteter på sin fritid. Det skapas även möjlighet för fler aktörer att etablera sig så unga kan välja bland fler än bara kommunen för till exempel teater och musik.